

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KOZLONY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidő-jak küldendők.
Mémoratók nem adatnak vissza.

Feloldó szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 3 fillér.
Megjelen minden vasárnap regg 1

Védekezés az inség ellen.

Midőn ellenségeink belátták, hogy hasztalan támadnak bennünket tiszteres erővel, a magyar katonák vitézségén megtörik adáz támadásuk, más, nem éppen emberséges eszközökhöz folyamodtak, hogy bennünket megadásra kényszerítsenek. Elhatározták, hogy elzárják a világtól, nem engedik meg, hogy akár hozzánk, akár szövetségeseinkhez a Németekhez élelmi cikket vigyenek be, szóval ki akarják bennünket éheztetni.

Hát ha az 1914-ik év gazdaságilag csak normális év lett volna, ellenfeleink ijesztgetésének csak fittyet hánytunk; azonban gazdaságilag rosszabb esztendő, mint az 1914-ik esztendő, azt lehet mondani 1863. óra nem értünk. Hiszen azelett ami a buzatermést illeti, hát nemcsak a belszükségletet fedeztük; hanem 60 százalékát a termésünknek a külföldi piacra vittük és ott értékesítettük, szóval, már gyermekkorunkban is azt tanuljuk, hogy a Magyar-Alföld Középeurópa éléstára

Most azonban a rendkívüli silány termés miatt aratásig bizony nagy gondot ad a kenyér-kérdés. Azért rendkívül helyes a kormány intézkedése, mellyel megszorítja a buza és kenyér pazarlást. A kormánynak azt az intézkedését meg kell tartani minden becsületes ha-

zafinak, sőt kötelessége támogatni a hatósági közegeket a kormány intézkedésének végrehajtásában.

De valamint az egész Magyar nemzet, úgy az egész ország tartozik védekezni a kihéztetés, az inség ellen, ép úgy tartoznak gondoskodni egyes városok, vagy községek hatóságai a város vagy a község lakóinak élelmezéséről. Vigyáznunk tartozunk arra, hogy a városok és községek polgárai ki ne legyenek téve az inségnek, vagy a kiszípolozásnak.

Igy p. u. tudjuk, hogy több város és község felettes hatósága nem engedi meg, hogy egyesek az élelmiszerekkel uzsoráskodjanak vagy mondjuk üzérkedjenek. P. u. hallottuk, hogy Makón nem engedi meg a polgármester, hogy a kofák a piaci élelmiszereket összeszedjék és más városba vagy községbe kivigyék üzérkedés végett.

Hát biz ez bölcs és előrelátó intézkedés, amelyet nálunk sajnos még nem fogadtak. Azért van az, hogy 12 fillért mernek kérni egy drb. tojásért és 10-12 koronát egy pár tyukért. De hiszen arról is tudunk, hogy még a boltokban is összeszedik az élelmiszereket és viszik más városba nyereszkedni. Szóval eddig még nálunk a hatóság nem érezte annak szükségét, hogy az élelmiszer üzérkedőket innen kiültsa vagy a

körmükre koppantana. Pedig azt hisszük, hogy mindezekről a visszaélésekről a hatóságnak tudomása van.

Erre nézve már csak azt az ellenvetést hallottuk, hogy a hatóságnak törvényben gyökeredző joga nincs ahhoz, hogy ezeket az élelmiszereket üzérkedőket innen kiültsa vagy megfékezze. Hát igaz, hogy a törvényben erre nézve nincs paragrafus se intézkedés, de hát a mai rendkívüli viszonyok olyanok, hogy bizon még az egyéni szabad akaratot vagy szabadságot sem respektálják, ha a közérdek úgy hozza magával. Nézetünk szerint pedig éppen a közérdek az ország lakóinak és azok családjainak létfontartási érdeke, hogy az élelmiszer üzérkedéssel az inség szélére vagy az éhhalálra vagy a vagyoni tönkretetésre ne kényszerítsék.

Ehhez nem kell paragrafus; hanem érzék a közjólét iránt.

A világháború képe.

Még mindég télies az időjárás a Kárpátokban, ahol január közepe óta nagy kitartással harcolunk. Az események lassan következnek. Katonáinknak minden talpalatnyi helyért meg kell küzdeni, szinte lépésekkel lehet előre menni. Több mint másfél hónapja már, hogy csapataink a harcot vívják. Mindenki láthatja világosan, hogy a tulerőben lévő oroszokkal szemben minden eredményünk sokat jelent a valóságban.

TARICZIA

Az anyós.

A világ igaztalan ítélete után csak visszataszító vonásokkal lehetne jellemezni az anyósomat. De nem teszem, mert még talán én is eljátszhatom az életnek mondjuk eme intrikus szerepét s aztán egyes példák nem jogosítanak fel lesújtó ítéletet mondani egy egész társadalmi rend felett.

Nem félek a férj urak bőszült tekintetétől és egész vakmerőséggel leírok egy olyan szeretetreméltó, kedves, drága kis anyóst, kit a vő még a saját feleségénél is jobban szeretett.

— Nézd meg az anyját, vedd el a lányát és szeresd mindkettőjüket, hogy békesség legyen a föld... vagyis a házban.

Et ugyan a közmondás olyan formán még nem hangoztatta, kodexokban sem olvasható, képzeletem sem alkotta. Az életnek terméke csupán, mondjuk példa, mely követőkre talál.

Nem hiszem, hogy találkoznék valaki, ki megütözik ennek létezésén, hisz a mai reális korban mindent természetesen kell találnunk. A tudomány legnagyobb vívmányain sem csodálkozunk már, legfeljebb elvárjuk, hogy egy leleményes angol majd nekünk szegény kétlábúaknak szárnyakat növeszt, hogy repüljünk a magasba és sudar fákra rakjuk fészkeinket, honnan ha lesni találunk, legalább csak egyszer bukunk, de alaposan; míg így két lábbal kell működőnk, a világűregben sokszor bukunk kell, hogy újra keljünk, új bukásra készen állhassunk.

Ime egészen akaratlanul beletévedtem a bukásba, de nem is csoda, mikor

olyan sok válaja van. Van például bukott miniszter, aki ha egy törvényjavaslatot nem bír keresztülvinni, önként megy neki a bukásnak; ez a bukott nagyság, bukott eszme és a bukott tárca. Van azután bukott angyal, de talán olyat még nem láttott? Ez egy korcsolyázó hölgy, aki remekül balansíroz a jégen, de hopp! a korcsolya leesik és a jégkirálynő elbukik. Ha fölemeli valaki és karját nyújtja neki, együtt siklanak ismét s biztos léptekkel halad; ha nem akad szinakozó, ki segítségére megy, a korcsolya-csorbát nem köszörüli ki senki, sőt még azok sem fejedik el neki, kik már nagyobbakat is csusztak nem a jégen, de a parketten. A kereskedő bukhat lefelé, vagy fölfelé, mivel az utóbbi gyakoribb, tehát kicsibe kezd, nagyban bukik, hogy egészen nagygyvá legyen. Van ezeken kívül bukott képviselő, bu... szindarab, de az én anyó-

Egy magaslati állást, melynek jelentőségét mi sem jellemezte jobban, minthogy elfoglalásakor ezerkétszáz foglyot ejtettünk, árkasztamadással kellett részben felrobbantani, hogy szuronyroham lehetséges legyen. Ilyen harcok folynak a Kárpátokban, ilyen nehézségeket kell legyőzni. Az oroszok, úgy látszik, a nagy fontosságot tulajdonítják a műút mentén fekvő magaslatoknak, mert óriási erőket visznek itt küzdelembe és csapatokkal többször megpróbálták az elvesztett magaslat visszaszerzését. Ellentámadásuk kudarcot vallott és jelentékeny veszteséggel fizették meg az eredménytelen kísérletet. A harcvonal egyes részein viszonylagos nyugalom van, Lengyelországban és Galícia nyugati részén csak tüzerharc volt, a délkelet-galíciai arcvonalon és Csernovicz környékén általában nyugalom van.

A németek erős tábora is szorítja az oroszokat.

Varsóból, az orosz-lengyel városból kiutasított személyek, akik most érkeztek Bécsbe, elmondják, hogy varsói lakossága már számol azzal, hogy az orosz csapatok kiűrik Varsót. Bár Nikolajevics orosz fővezér határozottan kijelentette, hogy Varsót, amely szerinte bevehetetlen erősség az orosz csapatok utolsó leheltükig védeni fogják, mégis bizonyos intézkedéseket tesznek a helyőrség elvonulása esetére. Az orosz vezérkar székhelyét már áthelyezték. Az egészségügyi főnök szintén elhagyta Varsót és a körházakban fekvő katonák nagy részét is más városokba szállítják, félnek a közeledő németektől.

Franciaországban a németek mindenütt tartják elfoglalt területeiket.

UJDONSÁGOK.

— **Hős halált halt.** Ká vá i József csongrádi születésű a Budapesti Közvet Társaság tisztviselője öz. Ká vá i Józsefné fia, a galíciai gradovici ütközetben a haza védelmében 31 éves korában hősi halált halt. A boldogultat szerető édes anyján kívül kiterjedt rokonsága gyászolja. — Nyugodjék békében!

— **Elbocsájtások megszüntetése.** Felülvizsgált és segédszolgálatra alkalmasnak talált népfelkelők a jövőben sem a gyalogságnál, sem a lovasságnál vagy a tüzérségnél nem szabadságot kaphatnak; a helyi szolgál

latban állók felváltására és pótlására fogják felhasználni.

— **Tilalom az oroszoknak.** A harcoló katonák feleségei mind gyakrabban keresik fel a harctereket, hogy férjüket meglátogathassák. A hadvezetés most szigorúan tiltotta, hogy az ilyen látogatósokra utazási igazolványokat adjanak ki a katonai parancsnokságok.

— **A tábori posta eddig zárt leveleket is továbbított,** most elrendelték, hogy a tábori postahivatalok a zárt leveleket ne továbbítsák, hanem előjáró parancsnokságuknak terjesszék fel. Hozzá tartozóinktól ennél fogva jövőben csak nyílt levelezőlapokat kaphatunk.

— **Csanád megye tilalma.** Makón egyes fizérek mesterségesen verték fel a piaci árakat. Hervay István, a megye alispánja emiatt megtiltotta, hogy a megye egy községéből sem szabad élelmicikket kivinni.

— **Új moratórium rendelet.** A hivatalos lap folyó hó 26. i. száma közli a kormány rendeletét a moratórium újabb meghosszabbításáról. Az új, immár a hatodik moratórium rendelet az összes eddigi rendeletekkel megállapított fizetési határidőket 1915. évi június hó 31-ik napjáig bezárólag meghosszabbítja. Az új rendelet értelmében nem esnek a moratórium alá azok a pénztartozások, amelyeket az előző rendelet megállapított. Adószedés is történt de csak néhány pontban.

— **Csikókat loptak.** Ornyik Sándornak szelevényi tanyájából folyó hó 22. é. este 8 óra tájban még a bérés a másik tanyán járt, ismeretlen tettes 2 értékes csikóját szerszámostól együtt elkötötte. Az egyik 1 éves a lába kesely a feje hóka, a másik pej, jeltelen. Az esetet másnap jelentették a csendőrségnek aki szüleskörű nyomozást rendelt el. Ugyancsak azon este még a szomszédos tanyáról is elkötöttek 1 csikót.

— **A szabadságot legénység behívása.** A honvédelmi miniszter a legénységi állományhoz tartozó mindazokat a honvédeket és népfelkelőket, akik a mozgósítás elrendelése óta felülvizsgálatokon voltak és ezek alapján szabadságot kaptak, április 1-ére ténylegesen szolgálatra behívta.

— **Könnnyítés az élelmiszerforgalomban.** Bárány Gyula földművelésügyi miniszter ur ideiglenesen megengedte, hogy a ragadós

som nem bukott, ha csak önök meg nem buktatják. Itju volt ő is egykor; hogy szép-e, kérd. zsek meg a vejétől. Annyit tudok, hogy azok közül való volt, kik nélkül nem történik meg bál, estély, jótékony bazar. Ott volt mindenütt, bájos mosolyával boldogítva a rajongók egész seregét, kik között volt droguista, biciklista, reggattista, gárdista, diurnista, baritonista, de legnagyobb kegyben részesült Nagy Pista, a kis zszurnalista. Azért-e, mert a valótlanságokat oly meggyőző érvekkel tudta előadni, vagy mert tőle kapta először Constanze asszony a leghízelgőbb bököket — nem tudni, annyi bizonyos, hogy személyében nem volt valami lebillincselő varázs. Kis zsmók alak, holdvilágtól ragyogó fő közepén hatalmas orrmány, mely sokaknál a szellemesség székta jelezni, nála azonban csak arra való volt, hogy mindenbóva oda tolja és sinem szaglásával megérezze a legrejtettebb családi titkokat, melyekből aztán olyan tárcacikket faragott, hogy többször volt kénytelen sikra szállni a papákkal. — Ez azonban legkevésbé sem riasztotta vissza kedves foglalkozásától, talált ő mindig anyagot a földolgozásra.

A dán közmondás azt tartja, hogy a »szerelmesek szemén csegetyű függ.« Nagy igazság van e közmondásban, Nem maradhatott hát titok, hogy a fess Constanze asszony meghódította a kis zszurnalistát, aki nagy volt a szemében szellemre, transzra, sőt még balekre is.

— Tudja édes Pista, — mondá egyszer a bájos Constanze, — én irányomban pár hét óta igen megváltoztam!

— De Constanze!

— No, no, ne is mentesse magát; jól tudom, hogy minden mulandó a földön. Az örök szó, mely elragadtatásunk pillanatában tova repül ajkainkról, csupán egy boldogító ígéretnek látszik, melynek megvalósulnia nem lehet. Csillagok változtatják futásukat, a nap sem árasz mindig egyenlő meleget, a tenger dagályát apály követi. Így változnak érzelmeink is. Én szerettem önt, Pista...

— Oh, én még ma is imádom!

— Ne túlozzon, öntől több őszinteséget várok. Lássá én magam előtt látom a valót, az illúzióknak vége van, idealizmus, ábránd már nem nekem, de lányomnak való, kit kezeim kimondva, öntek szántam.

— Nem, nem, ez lehetetlen!

száj- és körömfájás miatt lezárt területek véssmentes udvaraiból, amelyek nem a fertőzött udvarok közvetlen környékén vannak, egészséges vágómarhákat, vágójuhokat és vágósertéseket lehessen Szeged város közbiztonságára hajtani. Az elszállítás azonban csak akkor engedik meg, ha a fertőzés veszedelme nem fenyeget.

— **Végítészesség özvegyeinek.** Német szövetségesünknek magyar területen elhalt hős katonáit, egyik legutóbbi rendelkezés szerint, temetéseként ugyanolyan tiszteletadás illeti meg, mint saját katonáinkat. Az ellenséges hadsereg itt elhalt katonáinak temetéséhez pedig egy keresztvivőt, sorfalat és koporsóvivőket rendelnek az állomásparancsnokságok.

Csongrád község előljáróságától.

2518—1915 sz.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter ur 9601/1915 számú rendelete folytán a Bosznia Hercegovina és Dalmácia területére kiterjedőleg megtiltatott az ott lévő katonai személyek feleségei, egyéb rokonaik és ismerőseiknek meglátogatni.

Ily célból a megjelölt országok területére vasuti utazási igazolványok nem fognak kiállítani.

Csongrád, 1915. március 23.

Előljáróság.

Csongrád község előljáróságától.

2602—1915. szám.

Hirdetmény.

A temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság 6738/1915. számú átirata szerint önálló mezőgazdák, továbbá egyes nagybirtokok és mezőgazdasági társaságok tisztviselői, akár a közös hadsereg, akár a honvédség vagy a népfelkelés kötelékében állanak, kellően megindokolt kérelemre, amennyiben nem a harctéren vannak, a magyar királyi honvédelmi miniszter ur által a

— Persze, ezt az első pillanatban kisé visszásnak találja, de ha gondolkozik fölötte, be fogja látni, hogy ez tőlem legkevésbé sem hobortos gondolat. Köztünk kezdetét veszi az örök barátság: ön Olga-nak férje vagyis az én yóm lesz — én az anyós, aminek még talán most sem leszek nagyon visszariadó.

— Leikemre aranyos kis anyós lenne, de Olga? Gondolja szeretni fog?

— Már hogyné szeretné; ha nem szereti, majd megcsókja, hisz az a legkevésbé. Én sem szerettem a férjemet; magában aztán megtaláltam, a mit kerestem. Mondja tehát akajja?

— Ha ön kívánja Constanze, akkorom; de előbb előlegezen egy anyósi csókot, mert én nehezen fogom elfeleiteni az együtt töltött órák boldogságát.

Igy lett a kis zszurnalistából férj, Constanze-ból anyós és Olga-ból boldog asszony, ki karján hordozza a kis Pistát, a leendő Nagyot. Az egyetértés szelíd mosolya ragyogja be a családi életet, példát mutatva arra, hogy van még jó anyós is a világon.

katonai szolgálat alól korlátozott időre felmentenek. — Az ez irányú kérelmek, illetve kérvények a csongrádi járás főszolgabirajánál nyújtandók be.

A kérvényben megjelölendő a szabadságolás időpontja és tartama.

A hadügy ministeriumhoz, vagy a honvédelmi ministeriumhoz közvetlenül benyújtott ily irányú kérelmek nem fognak figyelembe vétetni.

Csongrád, 1915. március 26

Előljáróság.

Csongrád község előljáróságától.

257—1915, szám.

Hirdetmény.

Az 1915. évi első osztályú kereseti adóajstrom 1915. évi március hó 29-ik napjától 1915. évi április hó 6. napjáig a számtisztviselő hivatalban közszemlére ki lesz téve ahol azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s az ellen azok kik ezen adónemmel a múlt évben is megtróva voltak a listám kitételének napjától, azok pedig kik ezen adónemmel megtróva nem voltak adótartozásuknak az adókönyvecskéikben történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt felszólalásukat az előljáróshoz benyújthatják.

Csongrád, 1915. március 26.

KOVACS, jegyző.

53.000/1914 II. sz.

Hirdetmény.

A hadmentességi díj alá tartozó egyének által teendő bejelentések tárgyában.

Az 1915. évi március hónapban tartozik az, aki:

1. mint hadi szolgálatra alkalmatlan az állítási listából töröltetett;
2. mint hadi szolgálatra alkalmatlan, fegyverképtelenségét nyilvánított;
3. a katonai szolgálatból oly testi fogyatkozás miatt bocsátott el, mely őt harcképtelenné nem tette s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének követke-

ménye, ama községi előljárósnál (városi adóhivatalnál) hol állandóan tartózkodik, az e célra szolgáló nyomtatványon:

- a) polgári állását;
- b) lakását;
- c) ama sorozó járás, illetőleg község nevét, melyben a hadkötelezettség alól mentesített;
- d) azt az évét, melvől fogva a felmentés számítható, bejelenteni és
- e) a reá, esetleg ama család főre, kinek családjához tartozik, a megjelölt 1914. évben állandó lakhelyén, esetleg más községekben is kivetett egyenes állami adók összegét bitelesen kimutatni.

Ezenkívül tartozik:

- 1) az a véd-, illetve díjköteles, kinek hadmentességi díját a törvény 11. §-a értelmében a munkaadó fizeti, a munkaadó nevét és lakását is bejelenteni.

Ez adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. évi XXVII. tc. 20. §-a értelmében a kirovandó hadmentességi díj három-, egész hatszoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után.

Ha a munkaadó személyében az alatt az idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díj esedékességének napja (az év október 1-je) között lefolyt változás állott be eme változást a díjköteles az 1883. évi IX. tc. 4. §-nak 3. pontja értelmében ott ahol az első bejelentést tette szintén bejelenteni köteles.

Azoknak a díjköteleseknek kik állandó lakhelyükön kívül másutt adóval megtróva nincsennek megengedtetik, hogy a községi előljáróság (városi adóhivatal előtt) személyesen megjelenvén vallomásvukat ugyanott töltsék mondassák de ha ezt tenni elmulasztják a fentebb említett pénzbírság ellenük teljes szigorral fog alkalmaztatni.

Kelt Szeged, 1915. évi január hó.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

Magyar Király Szálloda Csongrád.

Elsőrendű kávéház. Kétfő étterem

és sörcsarnok.

Számos látogatást kér Halász Daniel vendéglős

Orvosok

ajánlják, mert a legjobb szer köhögés ellen

KAIZER-téle
Mell Karamellák
a 3 hársfával

Milliók
használják

KÖHÖGÉS

rekedtség, katarus, elnyálkásodás, göresös és számarköhögés ellen

6100 bizonyítvány orvosok és magánosoktól kezkesedik a biztos eredményt.

Nagyon kellemes étvágygerjesztő és jó ízű cukorka

Csomagja 20—40 fillér. Dobozba 60 fillér. kapható:

Welsz Béla és Barna Henrik gyógyszerészeknél Csongrádon és minden gyógyszerertárban.

E lap kiadóhivatalában egy ügyes fiú TANULÓNAK fizetéssel felvétetik.

Könyvek kötése gyorsan és legolcsóbban!

„Olcsó-“ és „Magyar Könyvtár“ sorozat.

Bel- és külföldi folyóiratok és divatlapok előfizetése.

Képeslevelezőlapok nagy választéka:

Levélpapírok különféle színes kivitelben

WEISZ MÁRK

könyv- és papirkereskedésében, Csongrádon Kossuth-tér, takarékpénztári épület.

Aléléses kivitelü NYOMTATVÁNYOK
 olésó áron készülnek e lap nyom-
 dájában névjegyektől a legnagyobb
 és legmodernebb munkákig.

Gyors, pontos szállítás!

KÖNYVNYOMDÁMBAN ■ készülnek:
 névjegyek, írártak, falragaszok,
 cégnyomásu levélpapírok-, boríté-
 kok, táblázatok, takarékpénztári
 zárszámadások, mindenféle ügyvédi
 nyomtatványok. — Gyászjelentések ■
 a legrövidebb idő alatt készülnek!!!